

Avskrift av

ATA, Uppland, Västlands kyrkas handlingar
Inventering 1829
2019

År 1829 d. 29 Junii förrättades den af Kongl. Majts i nåder anbefallda Inventering till forntida minnesmärkens fredande och bevarande uti Westlands kyrka i Upsala Erke Stift och Län samt Örbyhus Contract.

Närvarande vid denna Förrättning voro: Max. Ven Constistorii Ombud BruksBokhållaren Herr Anders Doursan på Carlholms Bruk, Församlingens vice Pastor, Commonostern Herr Eric Recknow och Kyrkovärdarna BruksBokhållaren Herr Pehr Isaac Söderbaum, Skattebönderne Matts Pehrsson i Bolstaden, Eric Mattson i Wallas och Jan Eric Larsson i Näs.

I afseende på tiden för Westlands kyrkan första uppbyggande finnes ingen underrättelse af de vid kyrkan befintlige handlingar. Enligt en tradition inom församlingen, skall denna kyrka, år 1719, hafva blifvit af Ryssarne till taket afbränd. Af de, på åtskillige ställen inuti kyrkan, tecknade äldre årtal, vill det likväl synas som kyrkan då likväl icke invändigt blifvit genom brand skadad.

Sjelfva kyrkan har en ingång å Södra sidan, 3 fenster å samma sida, och ett större och ett mindre fenster å närre samt ett litet på Vestra gafvelb, ärbyggd af Tegel på gråstens fot samt i ett högst förfallet tillstånd så väl till hvalf som stenar. Taket består af 4 korshvalf med sina bågar, hvilka hvilat på 6, vid hvardera sidan uti muren fastbyggda pelare. I Hela taket och på åtskillige ställen på väggarne finnas forntida målningar, hvilkas betydelse man icke sökert kan bestämma. På vissa ställen åter äro dessa målningar med hvitlim öfverstruckne.

Altaret, försedt med bord i en halfcirkel och altare-ring i samma form, har emellan 2ne pelare o Corinthisk stil, en aflag som föreställer Christus på Korset, omgifven af Maria och Johannes. Öfverskriften på korset: I.N.R.I. Nedanföre Altare-tafeln äro förgyllda Zirater samt följande Inscription: Jesu Christi Guds Son blod renar oss af alla våra synder. Ofvanföre Altaretafeln är åtskilligt förgyllda Bildhuggar arbete, föreställande Englar med sine särskilde sinnebilder, och allra öfverst Christus med Segerfana och en gloria om hufvudet, trampande på en Drake. På hvardera sidan om Altaret äro 1 större bild, den ena med Svärd och bok, den andre hållande en bok och en nyckel.

Predikstolen, stående vid en Pelare tätt invid Sacristie dörren, är åttkakantig, har 5 uthuggningar med en bild i hvardera af dessa, föreställandem som det synes, Christus och de 4 Evangelisterne, hvar och en med sine vanliga sinnebilder. Bilderne äro till en del förgyllde och e till en del försilfrade. Öfver och under dem äro förgyllda Zirater. Taket, likaledes åttkantigt, har åtskilliga förgyllda Zirater, en förgylld dufva i mitten, samt ofvanpå en blåmålad Glob med försilfrade stjärnor och derofvan uppå en bild föreställande ett lamb samt en fana. Under taket, emot Pelaren, e

INVENTARIA

Anna-Johanna von Platen

Org.nr 680216-9349

Innehar FA-skatt

Bg: 5842-8491

Blomstervägen 10

812 41 GÄSTRIKE HAMMARBY

Tel. 070-728 57 75

e-post: anna-johanna@inventaria.se

Webbadress: www.inventaria.se

förgylld Sol med Jehovah i mitten samt en Engel å" hvardera sidan, hållande med hvar sin hand en försilfrad Zirak. På hvilken står: "Ära vare Gud i Höjden". På predikstolen är ock ett timglas med en förgylld fot. Ofvanför dörren till Predikstolen är en förgylld Lampa, under hvilken läses följande: "Detta Verket är upprättat under Pastore Hr Martino Nezelis A: 1708". På yttre sidan af trappan till Predikstolen är förgyllt Bildhuggare arbete uti Marmorerade Speglar.

På Lektret är ett Orgelverk, gulmåladt innehållande Elfva Stämmor.

Uti Choret anmärkes följande:

Ett Chrucifix af trä, gammalt och förfallet

En tafla med 2ne gamla Vapen och påskrift: Anno Domini 1590 samt namnen Johan Sandersson och Marareta Peders dotter.

En mindre tafla med ett vapen, Årtalet 1598 och namnet Johan Sandersson.

Ett Adeligt Vapen, hvarunder läses följande: "Hans Kongl. Majts rotjenare och Lieutenant af Upplands Regimente den Edle och Wählborne Herr Carl Gustav Hirschenstjerna vardt född Ao 1655 d. 1 Junii och afsomnade i Herranom d 5 Martii Ao 1695".

Konung Gustaf IIIs Tal på RiksSalen d. 25 Junii 1771

Kon. Carl XIII:s Tal på RiksSalen d. 2 Maji 1810

Kongl. Majts Tal på RiksSalen d. 27 Nov. 1817, de 3ne sista i förgyllda Ramar med Glas.

En tafla med brandskrefne Verser, till åminnelse af Fru Margareta Nezelia. Taflan av Johan Petter Söderhäll.

På Södra väggen äro uppsatte 2ne gamla Värjor, utan att någon upplysning finnes om hvem de tillhört.

I choret midt för Altaret är en Grafsten med inhuggne Namn. Guilhelmus Wervir Maria Wervir. De öfrige Inscriptionerne till en del oläslige.

En Grafsten I Choret och en på gången med förnötte och oläslige Inscriptioner.

En Grafsten nära korsgången med påskrift: "Denna Sten hörer Jan Andersson i Snatra och dess k. hustru Anna Andersdotter till Ao 1764".

Sacristian har hvälfd tak, men hwalfvat remnat och mycket förfallet. Derstädes förvaras i en Massif Jernkista Kyrkans Silfver och medel. Kyrkans Skrud är i sednare tider anskaffad. Inga äldre böcker eller några Dokumenter af antik Märkvärdighet finnes härstädes.

Vapenhuset har äfven hvälft tak, invändigt måladt lika med kyrkan.

Kyrkans öfrige tillhörigheter äro förut i Inventaris upptagne, samt icke i Antiqvariskt afseende märkvärdige.

På Södra sidan om kyrkan i KlockStapeln, byggd af träd, täckt med Spån, försedd med luckor i öfversta afdelningen. Uti Stapeln finnas tre Klockor med följande Inscriptioner:

På största klockan:
Salvator mundi, salva nos

Martinus Nezelius. Past. Westland
A.A.S. Länsman
J.M.S. P.E.S. Kyrkvårdar
Jacob Fleming. Gustaf Kruse
L.B. L.B.
Wilhelm Wervier

Jag är omgjuten med församlingens medel af M. Hans Jacob Bierman fr. Stockholm.
Ps. 150 Alt thet andra hafver lofve Herren. Hallelujah
Anno 1682

På Mellan klockan

Ps. 149 v. 1. Sjunger Herranom en ny visa. De heligas Församling skall lofva Honom.
Ps. 95: v. 6. Kommer, låter oss tillbedja och knäböja och nederfalla för Herranom den oss gjort
hafver _____

Då den Stormäktigste Herren och Konungen Carl XIII prydde Svenske Konunga Thronen, Doctor
Jacob Axel Lindblom innehade Upsala Ärke Biskops Stol, Församligens Pastor var Simeom Elgclou
och kyrkvårdar C. A. Guillaume, Olof Nilsson i Staf, Matts Pehrsson i Bohlstan, blefve denna klocka
omgjuten af C. Fr.Grönvall i Stockholm år 1810.

På lilla klockan:
Min kropp med lägre ljud
Then Högstes lof förkunna
Som han ock nådigt hör
Är Spena barnas munnar;
Ty största klockans klang
Är mindre täckt för ljud
Än en botfärdig Själs
Fördolda sucknings ljud
Johan Palmroth

Debiliore sono med laudant ora Jehovah,
Nec Puen sordent cantus in avere Dei
Cordis enim superant suspinia teita stipend
Campanam molis. Qua sine mente sonata.

Gjuten I Stocholm af G. Meyer år 1739.

Kyrkogården är omgifven av en Ringmur bestående dels av gråsten och dels af Tegelsten under tak af Spån och breder. Såväl muren som dess betäckning äro i ganska förfallet skick. På kyrkogården finns intet annat som förtjena att anmärkas än framledne Prosten Magister Johan Bruël Hammarins grafvård som nyligen är uppförd och består af ett gjutet tackjerns kors, med Prosten Hammarins namn samt födelse och dödsår, samt Ps. 491. V. 4. Allt med förgyllda Bokstäfver. Härmed slutades förrättningen.

År och dag ut sapra.

Anders Doursan
Consistorie Ombud

Ex Officio
Lars Gillberg
Contracts Prost

Eric Recknow
C. & v. P.L.

Mats Pehrsson i Bolstan

Eric Mattson i Wallas
Jan Eric Larsson i Näs

Ex Officio
Lars Gillberg contr. prost
A. G. de Jounge Past. Loc.

å högvördige Dom Capitleri vägnar
Carl Stiernileu (?)

Pehr Mattsson Eric Erikson
Kyrkovärdar

INVENTARIA

Anna-Johanna von Platen

inventering registrering rådgivning

INVENTARIA

Anna-Johanna von Platen

Org.nr 680216-9349

Innehar FA-skatt

Bg: 5842-8491

Blomstervägen 10

812 41 GÄSTRIKE HAMMARBY

Tel. 070-728 57 75

e-post: anna-johanna@inventaria.se

Webbadress: www.inventaria.se